

101-asis TVS „Darbo apimtis“

100-asis TVS Vertinimo struktūriniai pagrindai	101-asis TVS Darbo apimtis	102-asis TVS Vertės pagrindai	103-asis TVS Vertinimo požiūriai	104-asis TVS Duomenys ir pradiniai duomenys	105-asis TVS Vertinimo modeliai	106-asis TVS Dokumentai ir ataskaita
---	----------------------------------	-------------------------------------	--	--	---------------------------------------	--

Turinys	Skirsnis
Įvadas	10
Reikalavimai vertinimui	20
Reikalavimai vertinimo proceso peržiūrai ir vertės peržiūrai	30

Šioje dalyje nurodoma, kad *užsakovas ir vertintojas susitartų dėl vertinimo ar vertinimo peržiūros darbo apimties, kuri atitiktų numatomą panaudojimą. Čia pateikiami minimalūs reikalavimai vertinimo ar vertinimo peržiūros darbo apimčiai.*

10. Įvadas

- 10.01 Susitarimas (angl. – „engagement“) dėl darbo apimties (kartais vadinamas susitarimo (užduoties) sąlygomis) apibūdina pagrindines *vertinimo* arba *vertinimo peržiūros* sąlygas. Tai gali būti vertinamas *turtas* ir (arba) *įsipareigojimas (-ai)*, *vertinimo numatomas panaudojimas*, šalių, dalyvaujančių *vertinimo* procese, atsakomybė ir kitos.
- 10.02 *Vertinimo peržiūros* darbo apimtyje aprašomos pagrindinės sąlygos, pavyzdžiui, peržiūros *vertinimo* sudedamosios dalys ar *vertė*.
- 10.03 Būtina nustatyti darbo apimtį visiems *vertinimams* ir *vertinimo peržiūroms*, neatsižvelgiant į tai, ar *vertė* nustatoma vidaus, ar išorės reikmėms.
- 10.04 *Užsakovas* ir *vertintojas* privalo sutarti dėl darbo apimties ir kad *vertinimo* arba *vertinimo peržiūros* apimtis yra tinkama *numatomam panaudojimui*.
- 10.05 Jei *vertintojo profesionaliu sprendimu* priimta darbo apimtis pernelyg ribota, *vertinimas* gali neatitikti TVS reikalavimų.

20. Reikalavimai vertinimui

- 20.01 Darbo apimtyje *turi* būti nurodyta:
- (a) vertinamas (-i) *turtas* ir (arba) *įsipareigojimas (-ai)*: *vertinamas (-i) turtas* ir (arba) *įsipareigojimas (-ai)* turi būti aiškiai identifiкуotas (-i). Už šios informacijos tikslumą ir išsamumą atsakingas yra *užsakovas*,
 - (b) *užsakovas*: asmuo, asmenys ar subjektas, kuris (-ie) pasitelkia *vertintoją* konkrečiam *vertinimui* atlikti. *Užsakovas* gali būti vidaus (kai *vertinimas* atliekamas darbdaviui) ir išorės (kai *vertintoją* pasamdo *užsakovas* iš šalies).
 - (c) jei reikalinga, *numatomas panaudojimas*: priežastis, dėl kurios parengtas *vertinimas*,
 - (d) jei reikalinga, *numatomas naudotojas*: bet kuris asmuo, kurį *užsakovas* darbo apimtyje nurodė *vertinimo* naudotoju,
 - (e) *vertintojas*: *vertintojas* gali būti asmuo, asmenų grupė ar asmuo įmonėje (nepriklausomai, ar juos sieja vidiniai santykiai (darbo), ar išoriniai (sutartiniai), turinti būtina kvalifikaciją, kompetenciją ar patirtį atlikti *vertinimą* objektyviai, nešališkai, etiškai ir kompetentingai. *Vertintojas privalo* atskleisti bet kokią galimą interesų konfliktą ar šališkumą,
 - (f) *vertinimo* valiuta: *turi* būti nurodyta *vertinimui* taikyta ir užbaigoje vertinimo ataskaitoje ar išvadoje nustatytos *vertės* valiuta,
 - (g) *vertės nustatymo diena*: privaloma nurodyti *vertės nustatymo dieną*. Jei *vertės nustatymo diena* skiriasi nuo *vertinimo* ataskaitos parengimo dienos, tai *reikėtų* aiškiai nurodyti,
 - (h) taikomas (-i) *vertės pagrindas (-ai)*: kaip reikalaujama pagal 102-ąjį TVS „Vertės pagrindai“, *vertinimas turi* būti tinkamas *numatomam panaudojimui*. Bet kurio taikyto

vertės pagrindo apibrėžties šaltinis turi būti pacituotas arba šis pagrindas turi būti paaiškintas,

- (i) *vertintojo* darbo pobūdis ir apimtis bei visi apribojimai: *privaloma* atskleisti bet kokius *vertei* nustatyti turto apžiūros, tyrimo ir (arba) analizės apribojimus. Jei dėl *vertinimą* ribojančių sąlygų nėra galimybės gauti reikiamos informacijos, *privaloma* nurodyti šiuos apribojimus ir visas prielaidas ar specialiąsias prielaidas (žr. 102-ojo TVS „Vertės pagrindai“, 50.01–50.04 paragrafus), padarytas dėl šių apribojimų,
- (j) informacijos, kuria kliaujasi *vertintojas*, pobūdis ir šaltiniai: nurodomi *svartbios* informacijos, kuria *vertintojas* ketina remtis, pobūdis ir šaltiniai bei *reikšmingas* patvirtinimas arba kontrolė, kuris užtikrina šios informacijos tikslumą,
- (k) specialiosios prielaidos: darbo apimtyje *reikėtų* raštu nurodyti prieš pradėdant *vertinimą* žinomas specialiąsias prielaidas ir bet kokias sutartas specialiąsias prielaidas,
- (l) *specialistas*: *specialisto* pasitelkimas ir jo darbo apibūdinimas,
- (m) *aplinkos apsaugos*, *socialinės atsakomybės* ir *valdysenos* veiksniai: visi reikalavimai, susiję su *svartbių aplinkos apsaugos*, *socialinės atsakomybės* ir *valdysenos* veiksmių nustatymu,
- (n) rengiamos ataskaitos ar kitokio dokumento rūšis: aiškus aprašymas kaip *užsakovui* bus pateikti *vertinimo* rezultatai arba numatomo pateikti dokumento pavyzdys. Analogiškai *reikėtų* daryti dėl numatomų pateikti pagrindžiančių dokumentų rūšies ir apimties aprašymo,
- (o) ataskaitos naudojimo, platinimo ir publikavimo apribojimai: kai būtina ar pageidaujama apriboti naudojamą *vertinimo* ataskaita, *privaloma* aiškiai nurodyti *numatomus naudotojus* ir apribojimus,
- (p) atitiktis TVS: darbo apimtyje *privaloma* nurodyti, kad *vertinimas* bus atliktas laikantis TVS reikalavimų, o *vertintojas* įvertins visų *svartbių pradinių duomenų* tinkamumą. Jei rengiant *vertinimą* *vertintojas* išsiaiškina, kad darbo apimtis neužtikrins *vertinimo* atitikties TVS, tai turi būti pranešta *užsakovui* raštu.

20.02 Dėl darbo apimties *užsakovas* ir *vertintojas* *privalo* sutarti raštu iki *vertinimo* ataskaitos užbaigimo. Apie bet kokius darbo apimties pakeitimus iki *vertinimo* užbaigimo turi būti pranešta ir susitarta raštu.

20.03 Jei *vertinimo* susitarimo (užduoties) vykdymo metu paaiškėja, kad darbo apimtis neužtikrins TVS reikalavimų atitinkančios *vertės*, toks *vertinimas* neatitiks TVS reikalavimų.

30. Reikalavimai *vertinimo* proceso peržiūrai ir *vertės* peržiūrai

30.01 *Vertinimo peržiūra* nėra *vertinimas*. Darbo apimtyje turi būti nurodyta ar *vertinimo peržiūra* yra *vertinimo proceso peržiūra*, ar *vertės peržiūra*, ar abi kartu.

- (a) *vertinimo proceso peržiūra* nagrinėja atitiktį TVS reikalavimams,
- (b) *vertės peržiūra* nagrinėja *vertės* pagrįstumą.

30.02 *Vertinimo proceso peržiūros* arba *vertės peržiūros*, arba abiejų šių peržiūrų rūšių darbo apimties susitarime (užduotyje) turi būti nurodyti bent šie dalykai:

- (a) atliekamos peržiūros rūšis,
- (b) sutarta apimtis - ar peržiūra yra *vertinimo proceso peržiūra*, ar *vertės peržiūra*, ar abi kartu,
- (c) peržiūrimas (-i) *turtas* ir (arba) *įsipareigojimas (-ai)*,
- (d) *vertinimo* recenzento tapatybė,
- (e) *užsakovo* tapatybė,
- (f) *numatomas panaudojimas*,
- (g) jei reikia, *numatomas naudotojas*,
- (h) *svartbios* arba specialiosios prielaidos ir (arba) ribojančios sąlygos, susijusios su peržiūrimu *vertinimu*,
- (i) *specialisto* arba *paslaugų organizacijos* pasitelkimas ir jo (-os) darbo dalies *vertinimo peržiūroje* apibūdinimas,
- (j) taikytos procedūros ir peržiūrėta dokumentacija.